

Szent István krt. 27.(Bihari János u.24)

ADATOK

Funkció : lakóház

Tervező : Paulheim?

Építető : Paulheim ?

Paulheim Ferenc tervező és építető , polgári foglalkozása mellett kormányfőtanácsosként is tevékenykedett.

Építés éve : 1890

Leírás :

1870- 1937 között az elnevezés Lipót krt.,1937-től Szent István krt.

A 19 század közepén a terület Tüköry-féle töltés néven volt ismert.(Tüköry Damm)A Nagykörút ezen szakasza a Fegyvergyár utca (Wanne Fabrik Gasse) helyén alakult ki,a Körúti- Sugárúti rendszer részeként.Reitter Ferenc a Fővárosi Közművek Tanácsának szakosztályfőnöke készítette el a mai Nagykörút nyomvonalán létesítendő hajózható csatornára vonatkozó tervét,mely elvetésre került az anyagi javak hiányában, ő dolgozta ki a területen a csatornázási tervet.

1884 évi törvény biztosítja a Nagykörút vonalán az építkezések felgyorsulását a házak adómentességének megadásával.1884-1890 között 106 bérház épült. Az új építkezés csak akkor engedélyezhető ha a körútra néző homlokzatok legalább 7 öl szélesek(1 öl=1,89m),mélysége 10öl,telek területe minimum 120 négyzetöl.

A Szent István krt. 27-es épület három emeletes , belső udvaros,pincével alápincézett polgári bérház eklektikus stílusban. A homlokzat a Szent István körút, míg az épület másik oldala a Bihari utcára néz.

A kapu és jobbra a nyílások félkörívesek. A földszinten üzlethelységek találhatóak, ahol a belmagasság 5 méter.

Maga a homlokzat 7 tengelyes, a másik oldal pedig 9 tengelyes. A homlokzat tagolt, lizénák , oszlopok díszítik. Az első és második emeleten a főhomlokzaton szimmetrikusan oszlopos erkélyeket helyeztek el, a második emeleten az ablakok felett figurális elemekkel. A második emelet ablakai felett timpanon szerű díszítés került elhelyezésre. A második és harmadik emeletnél 2-2 darab díszes oszlop található. A harmadik emelet felett díszes főpárkány konzoljai gyöngysor jellegűek.

A ház nem téglalap alaprajzú, a körútról nézve a bal oldala hátrafelé hosszabb a jobbnál. A bejáratnál a síkfödém boltozatos és a bejáratnál eredeti kő padlóburkolat van fekete,fehér növényi indákkal,középen fekete,fehér és vörös levélmintázattal.

Az udvart kőlapok burkolják. A függőfolyosót kőkonzulok tartják, a kovácsolt vas korlátok művesek. Az ablakok és ajtókeretek eredetiek. A hátsó lépcső(cselédlépcső) csigavonalú kovácsolt vas korlát, a földszinten a mellette lévő pincelejáró rácsán azonos motívum található. Ugyancsak említésre méltók a főlépcsőház kovácsolt vas korlátai.

Az eredeti tervrajzok hiányában nem lehetett megállapítani, hogy milyen méretű és beosztású lakások találhatók a házban.

A módosított tervrajz szerint 1908-ban a földszinten az utca frontján drogéria, fűszer, hentes, déligyümölcs üzlet, szabó és vendéglő, 1911-ben Budapest Takarékpénztár és Országos Zálogintézete található.

Az ingatlan tulajdonosai :

1900 Röser Miklós és neje (1823-1903 Szeged országgyűlési képviselője, ismert pesti vállalkozó)

1912 Gelb János, 1928 Mihályi Ernő és b.társa, 1937 Frank Richárdné és társai

A ház neveztes lakói :

1928 **Balogh Artúr** gépészmérnök (1883-1973), technikatörténész, a Gépipari Tudományos Egyesület egyik alapítója.

Kálnoky Izidór újságíró

a házban működő

tt a **Kelet Népe-Das Junge Europa Lapkiadó Rt.**(1909-1931)

Helyrajzi szám : 25044

Fotó : Major Anna

Kutatás : Major Anna